

Kornelia Orczyk, Dariusz Kucharski

**PACHNICA DĘBOWA *OSMODERMA EREMITA* (SCOPOLI, 1763)
(COLEOPTERA: CETONIIDAE) - NOWE STANOWISKA
NA TERENIE WARSZAWY**

Pachnicę dębową *Osmoderma eremita* odnotowano na dwóch stanowiskach w latach 2004 i 2006 na terenie Warszawy. Pierwsza obserwacja (9 VII 2006) o dotyczyła samicy schwytej w locie, w godzinach południowych, tuż obok wejścia na stację metra Natolin (obok parku Lasek Brzozowy). Chrząszcz został przypuszczalnie przywabiony zapachem owoców z pobliskich straganów i po schwytaniu, oznaczeniu i sfotografowaniu wypuszczony. Druga obserwacja miała miejsce 25 VI 2006 - jeden okaz (również samica) wleciał przez otwarte okno autobusu jadącego naprzeciwko Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego.

Oba chrząszcze przypuszczalnie należą do lokalnych populacji zasiedlających warszawskie parki i mogą się w nich utrzymywać dzięki obecnym na ich terenie starym dziuplastym drzewom (P. Tykarski i D. Kucharski - mat. niepubl.). Niestety po-
bieżne przeszukanie pobliskich terenów zielonych (parki Lasek Brzozowy i Łazienki

Królewskie) w celu odnalezienia aktywnych żerowisk owada nie dały pozytywnego rezultatu.

Rodzaj *Osmoderma* Serville, 1825 reprezentowany jest w Europie tylko przez jeden gatunek. Zamieszkuje dziuplaste drzewa (głównie *Quercus robur*, *Salix spp.* i *Tilia spp.*) (Ranius *et al.* 2004). Zanik dogodnych do rozwoju siedlisk przyczynił się do poważnego zmniejszenia liczebności tego gatunku. Obecnie stan krajowej populacji ocenia się na kilka – kilkanaście tysięcy osobników, jest jednak nadal słabo poznany i ciągle poszukiwane są nowe stanowiska. Z wyżej wymienionych przyczyn znalazł się w czerwonych księgach i na czerwonych listach wielu europejskich krajów (Szwalko 2004). Pachnica dębowa umieszczona jest także w załączniku II do Konwencji Berneńskiej i w załączniku II do Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej. Oba dokumenty zobowiązują do ochrony tego gatunku i jego naturalnych siedlisk (Głowaciński 2002). Gatunek obejmuje swoim zasięgiem niemal całą środkową i zachodnią Europę, południową część Skandynawii i europejską część Rosji, występuje jednak bardzo lokalnie i nielicznie (Ranius *et al.* 2004).

Literatura

- Głowaciński Z. (Ed.) 2002. *Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. (Red list of threatened animals in Poland)*. Supplement. Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków.
- Ranius, T., Aguado, L.O., Antonsson, K., Audisio, P., Ballerio, A., Carpaneto, G.M., Chobot, K., Gjurašin, B., Hanssen, O., Huijbregts, H., Lakatos, F., Martin, O., Neculiseanu, Z., Nikitsky, N.B., Paill, W., Pirnat, A., Rizun, V., Ruicanescu, A., Stegner, J., Süda, I., Szwalko, P., Tamutis, V., Telnov, D., Tsinkevich, V., Versteirt, V., Vignon, V., Vögeli, M., Zach, P., 2005. *Osmoderma eremita (Coleoptera: Scarabaeidae: Cetoniinae) in Europe*. *Animal Biodiversity and Conservation* 28, 1: 1-44.
- Szwalko P., 2004. *Osmoderma eremita (Scopoli, 1763)*. W: Głowaciński Z. i Nowacki J. (red.) *Polska Czerwona Księga Zwierząt, Bezkręgowce*. IOP, Kraków-Poznań.

Adres do korespondencji:

Dariusz Kucharski, Zakład Ekologii UW ul. Banacha 2, 02-097 Warszawa, e-mail: dark@biol.uw.edu.pl

---

***OSMODERMA EREMITA* (SCOPOLI, 1763) (COLEOPTERA: CETONIIDAE)
- NEW SITES IN WARSAW**

Summary

On 9 July and 25 July, two females of a Rare Beetle *Osmoderma eremita* were caught in Warsaw (UTM:EC08). This species is associated with old trees with holes. Its local, isolated populations are likely to inhabit also other urban green areas of Warsaw.